

Výklad mezinárodních smluv

Metody výkladu

- jazykový („gramatický“)
- systematický
- historický
- teleologický
- (logický)

- *Nutnost logického výkladu - býv. čl. 52 původní Ústavy ČR: „Mezinárodní smlouva nabývá platnosti vyhlášením ve Sbírce mezinárodních smluv“ (= nesmysl)*

Obecná pravidla výkladu MS

- Český právník je povinen při výkladu mezinárodních smluv inkorporovaných do vnitrostátního práva (podle čl. 10 Ústavy) používat metody výkladu mezinárodních smluv ve Vídeňské úmluvě (tj. při vnitrostátní aplikaci)
- ***Výklad smluv je autonomní.***

Výklad mezinárodních smluv – 31

Obecné pravidlo výkladu

PRAVIDLA VÍDEŇSKÉ ÚMLUVY

- Článek 31 - Smlouva musí být vykládána
 - (1) v dobré víře,
 - (2) v souladu s obvyklým významem, který je dáván výrazům ve smlouvě
 - (3) v jejich celkové souvislosti, a rovněž
 - (4) s přihlédnutím k předmětu a účelu smlouvy.
- Pro účely výkladu smlouvy se kromě textu, včetně preambule a příloh, **celkovou souvislostí** rozumí:
 - každá dohoda vztahující se ke smlouvě, k níž došlo mezi všemi stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy;
 - každá listina vyhotovená jednou nebo více stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy a přijatá ostatními stranami jakožto listina vztahující se ke smlouvě.
- Spolu s celkovou souvislostí bude brán zřetel:
 - na každou pozdější dohodu, týkající se výkladu smlouvy nebo provádění jejích ustanovení, k níž došlo mezi stranami;
 - na jakoukoliv pozdější praxi při provádění smlouvy, která založila dohodu stran, týkající se jejího výkladu;
 - na každé příslušné pravidlo mezinárodního práva použitelné ve vztazích mezi stranami.
- Výraz bude chápán **ve zvláštním smyslu**, potvrdí-li se, že to bylo úmyslem stran.

Výklad – čl. 32

Doplňkové prostředky výkladu

- Článek 32
- Doplňkových prostředků výkladu, včetně **přípravných materiálů** na smlouvě a **okolností, za nichž byla smlouva uzavřena**, lze použít buď pro potvrzení významu, který vyplývá z použití článku 31, nebo pro *určení významu*, když výklad provedený podle článku 31:
 - buď ponechává význam nejednoznačným nebo nejasným; nebo
 - vede k výsledku, který je zřejmě protismyslný nebo nerozumný.

Výklad – čl. 33

Rozdílné jazyky I

- Článek 33
- **Výklad smluv, jejichž původní vyhotovení je ve dvou nebo více jazycích**
- Byla-li smlouva původně vyhotovena (autentifikována) ve dvou nebo více jazycích, má její text stejnou platnost v každém z těchto jazyků, pokud smlouva nestanoví nebo se strany nedohodnou, že v případě rozdílnosti je rozhodující určitý text.
- Znění smlouvy v jiném jazyce, než v jednom z těch, v němž byl text původně vyhotoven, bude považováno za původní text jen v případě, že to stanoví smlouva nebo se strany na tom dohodly.
- Předpokládá se, že výrazy použité ve smlouvě mají v každém z původních textů **stejný význam**.

Výklad – čl. 33

Rozdílné jazyky II

- Dojde-li při porovnání původních textů k rozdílnostem ve významu, které nemohou být odstraněny použitím článků 31 a 32, přijme se, s výjimkou případu, kdy určitý text je podle odstavce 1 rozhodující, ten **význam, který se zřetelem k předmětu a účelu smlouvy tyto texty nejlépe sbližuje.**

Tedy: jak vlastně interpretovat ustanovení smlouvy, jejíž text je autentický ve dvou jazycích, a obě jazyková znění si odporují?

Jazykový výklad nepomohl – proto výklad teleologický.

Subjekty výkladu

- Mezinárodní právo:
 - smluvní strany
 - pověřený orgán, bylo-li to dohodnuto (MSD)
- Vnitrostátní právo:
 - orgán státu, který smlouvu aplikuje, tj. vláda, soud, správní orgán
 - event. orgán, který smlouvu schválil (autentický výklad) – chybí praxe
 - funkce MZV: poradní (u soudů)

Interpretační prohlášení

= výklad provedený smluvní stranou předem, nikoli až při aplikaci

skrytá výhrada?